

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Lii.Parg@sm.ee

Teie 23.04.2025 nr 1.2-2/24-1

Meie 20.05.2025 nr 4/91

Arvamus ravikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta

Lugupeetud Karmen Joller!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Sotsiaalministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust ravikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta. Oleme väljatöötamiskavatsusega tutvunud ning esitame järgnevalt Kaubanduskoja seisukohad:

1. Väljatöötamiskavatsuse ettepaneku nr 2 kohaselt soovitakse, et osalise ajaga või kergemates ülesannetes töötamine on võimalik alates 31. haiguslehe päevast (VTK lk 4 p 2). Kehtiva regulatsiooni kohaselt on töötajal ja tööandjal õigus kokku leppida ajutiselt terviseseisundile vastava töö tegemises haiguslehe alusel, kui töötaja haiguslehele märgitud töökohustuste täitmisest vabastuse päevast on möödas rohkem kui 60 kalendripäeva.

Kaubanduskoda tegi juba 19.06.2023 ravikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu arvamuses ettepaneku, et töötajal tekiks haiguslehe ajal töötamise võimalus pärast 30. haiguslehel viibitud päeva. Toetame jätkuvalt antud ettepanekut. Leiame, et kui töötajal tekib haiguslehe ajal töötamise võimalus pärast 30. haiguslehel viibitud päeva, siis on tagatud, et töötaja keskendub esimesed kuu aega tervise ja töövõime taastamisel ning peale 30. päeva möödumist saab töötaja asuda tööle haiguselehe alusel kohandatud tingimustes. Lisaks tagab selline lahendus, et tööandjate seas ei teki pikaajalist tööjõupuudust ning töötajatel on võimalus säilitada palk ja elukvaliteet pikaajalise haiguse ajal.

Seega Kaubanduskoda toetab väljatöötamiskavatsuse ettepanekut nr 2, mille kohaselt soovitakse, et osalise ajaga või kergemates ülesannetes töötamine on võimalik alates 31. haiguslehe päevast.

2. Väljatöötamiskavatsuse ettepaneku nr 1 kohaselt soovitakse anda Tervisekassale õigus lõpetada ajutise töövõimetuse hüvitise maksmine kindlustatule, kes saab samaaegselt töötuskindlustushüvitist või töötutoetust Eesti Töötukassa kaudu. Kaubanduskoda peab vajalikuks rõhutada, et kuigi kavandatav muudatus näeb ette Tervisekassale üksnes õiguse, mitte kohustuse hüvitise maksmine lõpetada, võib selline sõnastus põhjustada ebavõrdset kohtlemist. Juhul kui otsus jääb Tervisekassa kaalutusõiguse alla, tekib risk, et hüvitise maksmine lõpetatakse ühel juhul, kuid mitte teisel, kuigi olukorrad on sisuliselt samased. Seetõttu leiame, et õiguse asemel peaks Tervisekassale kehtestama selge kohustuse hüvitise maksmine sellistel juhtudel lõpetada, et tagada õiguskindlus ja võrdsus kõikide kindlustatute suhtes.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku muuta väljatöötamiskavatsuses sätestatud Tervisekassa "õigus" ajutise töövõimetuse hüvitise maksmine lõpetada selgesõnaliseks kohustuseks.

3. Väljatöötamiskavatsuse ettepaneku punkti 4 kohaselt soovitakse muuta vabatahtliku ravikindlustuse lepingu sõlmimise tingimusi, et suurendada ravikindlustuse kättesaadavust. VTK kohaselt soovitakse tõhustada vabatahtliku kindlustuse lepingu sõlmimist nii, et lepingu sõlmimiseks ja lepingu alusel kindlustatuga võrdsustamiseks piisab edaspidi asjaolust, et tegemist on inimesega, kes on Eesti alaline elanik või Eestis tähtajalise elamisloa või elamisõiguse alusel Eestis elav inimene. Lisaks nähakse VTK-s ette, et muudatuste tulemusel tekiks võimalus maksete tasumiseks kuu kaupa. Kehtiva korra kohaselt saab kindlustusmakseid tasuda kvartali või aasta kaupa ning täna ühe kuu kaupa makseid tasuda ei ole võimalik

Oleme seisukohal, et planitav igakuise maksmise võimalus võib luua olukorra, kus kindlustust võidakse hakata kasutama vaid vajaduspõhiselt – näiteks üksikute kuude kaupa enne planeeritud ravi või tervisemure ilmnemisel. See võib suurendada motivatsiooni hoiduda sotsiaalmaksu tasumisest ning liituda vabatahtliku kindlustusega vaid ajutiselt, kui tekib vajadus arstiabi järele. Kuigi VTK viitab, et leping sõlmitakse vähemalt üheks aastaks ja ennetähtaegne lõpetamine on piiratud, ei ole VTK-s piisavat selgust selle kohta, kuidas sellist võimalikku süsteemi kuritarvitamist tegelikkuses välditakse. Leiame, et selles osas on VTK mõjuanalüüs puudulik ning vajab täiendavat analüüsi. Kindlustussüsteemi usaldusväärsuse ning ausa konkurensiolukorra tagamiseks oleks vajalik neid riske senisest põhjalikumalt hinnata ning kavandada ka vastavad maandusmeetmed.

Kaubanduskoda on seisukohal, et vabatahtliku ravikindlustuse lepingu sõlmimise tingimuste leevendamise muudatuse osas on vaja koostada täiendav mõjuanalüüs, et mõista plaanitavate muudatustega kaasnevaid võimalikke riske.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Ireen Tarto

Ireen.tarto@koda.ee; [+372 604 0072](tel:+3726040072)